

**Valinnaisaineopas
9. luokan valinnainen**

Lukuvuosi 2026–2027
Ylämyllyn koulu

1-vuotiset soveltavat ja syventävät kurssit (2h/vk/9.1k)

Tältä tarjottimelta valitsevat yhden kurssin kaikki ne oppilaat, joilla ei ole valittuna B2 -valinnaista kieltä.

Ne oppilaat, joilla on valinnainen B2-kieli, eivät valitse uutta valinnaista 9. luokalle. (Kielivalinnainen jatkuu 9. luokan ajan.)

1. ARJEN AAKKOSET (kotitalouden syventävä kurssi)

valinnaisainetarjottimen lyhenne zKOArjenAak

Tavoitteet: Tavoitteena on ohjata oppilasta suunnittelemaan, organisoimaan sekä arvioimaan omaa sekä toisten työskentelyä ja toimintaa. Keskeinen tavoite on, että oppilas osaa työskennellä hygieenisesti ja turvallisesti arjen hallintaa vahvistaen. Valmistetaan maukasta ja monipuolista arkiruokaa kalenterivuoden juhlia unohtamatta.

Sisältö: Syvennetään ruoanvalmistuksen tietoja ja taitoja valmistaen kotiruokaa erilaisista peruselintarvikkeista. Kerrataan ruoanvalmistuksen ja leivonnan perustaitoja. Suunnitellaan ja toteutetaan arkea ja juhlaa oppilaiden omien suunnitelmien perusteella. Kurssiin sisältyy arjen hallinnan ja asumisen perustaitoja. Oppilaalla on kurssilla mahdollisuus suorittaa hygieniapassi.

Arviointi: Jatkuva havainnointi oppitunneilla, vertaisarviointi, vihkotyöskentely ja käytännön koe sekä ryhmätyötaitot. Pari/ryhmätöitä. Mahdollisia läksynkuulusteluja. (Arvosana 4-10).

2. MAALAUKSEN TYÖPAJA: Väriä ja värttömyyttä (kuvataiteen syventävä kurssi)

valinnaisainetarjottimen lyhenne zKUmp

Tavoitteet: Tavoitteena on taiteellisen oppimisprosessin syventäminen ja oman ilmaisun kehittäminen työpajamaisella työskentelyllä. Oppilasta kannustetaan kokeilemaan ja löytämään itselleen sopivia maalauksellisia kuvantekemisen välineitä. Oppilasta ohjataan suunnittelemaan tavoitteellisia työskentelyprosesseja työpajamaisesti työskennellen. Työskentely voi olla niin yksilö tai ryhmätyötä. Työskentelyllä kehitetään kriittistä kuvanlukutaitoa sekä etsitään näkökulmia ympäröivän kuvamaailman ilmiöihin.

Sisältö: Oppilaan oman kiinnostuksen mukaan työskentelyn välineet voivat olla Akryylivärit, öljyvärit, vesivärit, temperamaalit ja pigmentit tai

kokeelliset kollaasimaiset maalausmateriaalit niin kankaalle kuin muihin ympäristöihinkin.

Työskentely on teemallista ja sitoutuu laajakatseisesti mediamaailman ilmiöihin omaan oppilaan henkilökohtaiseen kuvamaailmaan niitä tarkastellen. Työskennellään mahdollisuuksien mukaan myös luokkahuoneen ulkopuolella. Työskentelymenetelmät ja tarkemmat teemat valitaan oppilaan ja ryhmän kiinnostuksen mukaan.

Arviointi: Arvioidaan sekä yksilö että yhdessä työskentelyä, riippuen oppilaan omista työskentelytavoista. Työskentelyprosessien vertais- ja itsearvioinneista oppiminen. Kuvalliset ja kirjalliset tuotokset, oman työskentelyn dokumentointi (portfoliot). Kurssi arvioidaan erillisellä numerolla (4-10).

3. JUHLAPUKUKURSSI (käsityön syventävä kurssi)

valinnaisainetarjottimen lyhenne zKSjuhla

Tavoitteet: Syventää omia käsityön taitoja ja oppia uutta.

Sisältö: Omien suunnitelmien ja ideoiden pohjalta valmistaa itselle juhlapuku tai juhlavampia vaatteita ja/tai asusteita, erilaisilla käsityön tekniikoilla käyttäen apuna digitaalisia ja painettuja kaavoja ja ohjeita, dokumentoida suunnitelmat, tekeminen ja valmis tuote digitaalisesti tai perinteisesti paperille.

Arviointi: Erillinen numeroarviointi (4-10), johon vaikuttaa suunnittelu, työskentely, valmiit työt ja dokumentointi.

4. METALLITEKNIikka HARRASTEENA (käsityön syventävä kurssi)

valinnaisainetarjottimen lyhenne zKSmeta

Tavoitteet: Oppilas oppii itsenäiseen tiedon hankintaan soveltaen sitä muotoilun ja eri tekniikoiden avulla oman projektinsa toteuttamiseen yhdessä muiden kanssa. Työskentelyn eri vaiheissa opitaan kriittistä ja taloudellista tarkastelua eri lähtökohdat huomioiden. Työskentelyssä korostetaan työturvallisuutta ja annetaan mahdollisuuksia uusille kokeiluille ja työtavoille.

Sisältö: Oppilas syventää ja laajentaa omaa tietämystään ja taitoja perustyötapojen lisäksi. Tällä kurssilla suunnitellaan ja toteutetaan oppilaiden omia suunnitelmia painottaen suunnittelun ja metallityön osuutta. Hallitun kokoiset kulkuneuvon korjaukset/ huollot mahdollisia. Oppimisympäristönä teknisen työn/teknologian luokka.

Arviointi: Kurssista annetaan erillinen arvosana (4-10). Arviointiin vaikuttavat oppimispäiväkirja, käytännön työ ja tuntityöskentely.

5. PELIKURSSI (liikunnan syventävä kurssi)

valinnaisainetarjottimen lyhenne zLlpele

Tavoitteet: Taitotason ja pelikäsityksen kehittäminen liikunnallisissa peleissä.

Sisältö: Vauhdikkaat liikunnalliset pelit sisällä ja ulkona, tekniikkaharjoittelua ja paljonpelaamista. Tervetuloa kurssille, jos liikkuminen, pelaaminen ja yhdessä tekeminen kiinnostavat.

Arviointi: Taidot ja työskentely arvioidaan erillisellä arvosanalla (4-10).

6. KESTÄVYYSHARJOITTELU (liikunnan syventävä kurssi)

valinnaisainetarjottimen lyhenne zLlkeha

Tavoitteet: Tavoitteena oppia kehittämään monipuolisesti omia kestävyysominaisuuksia.

Sisältö: Erilaiset kestävyysliikunnan muodot (mm. kävely, juoksu, polkujuoksu, hiihto, uinti, pyöräily). Henkilökohtaisen harjoitusohjelman tekeminen ja harjoituspäiväkirjan täyttäminen. Tervetuloa kurssille, jos haluat kehittää ja oppia kehittämään omia kestävyysominaisuuksiasi.

Lähtötasolla ja liikkumistaustalla ei ole väliä. Jokaiselle osallistujalle räätälöidään sopivat harjoitteet, olit sitten aiemmin niukasti liikuntaa harrastanut tai useita kertoja viikossa urheileva henkilö. Jos sinulla on harrastus, jossa vaaditaan hyviä kestävyysominaisuuksia, tämä kurssi toimii hyvänä oheisharjoitteluna myös siihen.

Arviointi: Erillinen numeroarvosana 4-10. Arvioinnissa huomioidaan aktiivinen osallistuminen, työskentely sekä kurssitehtävät.

7. MUSIIKKI (musiikin syventävä kurssi)

valinnaisainetarjottimen lyhenne zMUsv

Tavoitteet: Tavoitteena syventää musiikillisia tietoja ja taitoja.

Sisältö: Sisältöä suunnitellaan osittain yhdessä oppilaiden kanssa. Painotus yhteismusisoinnissa. Muodostetaan bändejä, joissa harjoitellaan monipuolista ohjelmistoa soittaen ja laulaen. Mahdollisuus keskittyä tiettyyn bändisoittimeen ja/tai mikkilauluun. Esiintymään pääsee halutessaan. Harjoitellaan äänentoistotekniikan käyttöä ja miksausen perustaitoja.

Arviointi: Erillinen numeroarvosana. Arvioinnissa huomioidaan aktiivinen osallistuminen ja tuntityöskentely.

8. TIETOTEKNIikka

valinnaisainetarjottimen lyhenne ztieto

Tavoitteet: Oppia monipuolisesti hyödyllisimpiä tv-taitoja.

Sisältö: Sisältöä voidaan muunnella oppilaiden toiveiden ja kiinnostuksen mukaan. Aiheina on esimerkiksi kuvankäsittely, videoeditointi, tekstinkäsittely, taulukkolaskenta, ohjelmointi, animaatiot ja hyödylliset ilmaisohjelmat.

Arviointi: Numeroarviointi 4-10 tuntityöskentelyn ja osittain kokeiden perusteella.

9. VAIKUTTAJA

valinnaisainetarjottimen lyhenne zvaiku

Tavoitteet: Vahvistaa oppilaiden omaa maailmankatsomusta ja ajatusta omasta roolista niin suomalaisen yhteiskunnan jäsenenä kuin maailmankansalaisenakin. Oppia erilaisia vaikuttamisen tapoja ja käydä vuoropuhelua toisten kanssa. Kehittää monilukutaitoa ja mediakriittisyyttä.

Sisältö: Sisältö on yhdistelmä keskustelua, pohtimista ja konkreettista tekemistä. Seuraamme ajankohtaisia ilmiöitä ja keskustelemme aiheista, jotka askarruttavat. Aihepiirejä ideoidaan yhdessä ja painopisteet valikoituvat osallistujien mielenkiinnon mukaan. Ne voivat liittyä esimerkiksi tasa-arvoon, hyvinvoinnin jakautumiseen, ympäristöön, terveyden huoltoon, demokratiaan tai poliittiseen vaikuttamiseen. Tutustumme myös yhdistystoimintaan osana kansalaisvaikuttamista. Kurssin aikana toteutetaan vähintään yksi hyväntekeväisyysprojekti, jonka kohteesta ja toteutustavasta sovimme yhdessä.

Arviointi: Kurssi on monialainen eli se soveltaa mm. yhteiskuntaopin, katsomusaineiden, osallistumisen, vaikuttamisen ja kestävän tulevaisuuden rakentamisen sekä mediakasvatuksen tietoja ja taitoja. Numeroarviointi perustuu tunneilla tehtyjen tuotosten arviointiin, aktiiviseen osallistumiseen projektien suunnittelussa ja toteutuksessa sekä itse- ja vertaisarviointiin. Numeroarviointi 4-10.

10. AROUND THE WORLD IN ENGLISH (englannin syventävä kurssi)

valinnaisainetarjottimen lyhenne zENAaround

Tavoitteet: Tutustua englanninkieliseen maailmaan ja englantia puhuviin maihin erilaisilla harjoituksilla. Lisäksi vahvistamme suullista englannin kielen taitoa eri

tilanteissa. Kurssi sopii erinomaisesti niille, jotka haluavat vahvistaa kielitaitoaan tai ovat kiinnostuneita englanninkielisestä kulttuurista.

Sisältö: Sisältö on yhdistelmä suullisia tilanteita, esitelmiä, elokuvia, kulttuuria. Teemme esitelmiä esimerkiksi Irlannin musiikista, Intian Bollywoodista, Australian eläimistä. Lisäksi katsomme elokuvia, joiden pohjalta teemme arvosteluja. Saat myös esitellä suosikkibändisi ja/tai suosikkipelisi.

Arviointi: Arvioidaan yksilöllisesti ja yhdessä työskentely. Työskentelyprosessien vertais- ja itsearviointit. Kuvalliset ja kirjalliset tuotokset. Numeroarviointi 4-10.

11. LUONTOHARRASTUKSET

valinnaisainetarjottimen lyhenne zluonto

Tavoitteet: Tutustutaan luonnon tarjoamiin virkistys- ja harrastusmahdollisuuksiin.

Sisältö: Perehdytään esimerkiksi erätaitoihin, luonnossa liikkumiseen, kartanlukutaitoihin sekä erilaisiin metsästys- ja kalastustapoihin. Nikkaroidaan kurssin aiheeseen liittyviä välineitä. Opetellaan saaliinkäsittelyä, esimerkiksi kalan filerointia ja kalaruokien tekoa. Tehdään retkiä lähiympäristöön. Retkien sisällöt vaihtelevat vuodenajan mukaan. Suurin osa oppimisesta tapahtuu ulkona ja lähiluonnossa.

Arviointi: Arvioinnin perusteena on aktiivinen osallistuminen tunnin aiheeseen ja toimiminen ryhmässä. Lisäksi arvioidaan kurssilla tehtävää oppimispäiväkirjaa. Numeroarviointi 4-10.